

2

Co je první věc,
kterou uděláte,
když přijedete
do Prostějova?

Když se projdete po lese, zjistíte, že se vůbec nic nezměnilo. Tak zněl začátek mého textu z díla Ladislava Slezáka - Mount Anne. Tedy první a jediné inscenace, které jsem byla na WP součástí (pod vedením úžasného Františka Kasky). A ačkoliv to není tak dávno, zdá se, že když se projdete po Wolkráku, přijde vám, že se úplně všechno změnilo. Letos v porotě zasedla nová kombinace porotců, první kategorie recitátorů se rozrostla o čerstvé přírůstky a z loňské redakce nezůstal na kameni kámen, respektive z ní zůstal jen ten můj šutr. Naštěstí se ke mně připojili další šikovní lidé a došlo k dynamické změně. Situace se obrátila a najednou jsou v redakci samé ženy a jen jeden kluk. To není všechno. Říkám nám pracovně kuřátka. Nejde jen o to, že redakce výrazně omládlá a pro většinu členů se bude jednat o redakční poprvé.

Symbolizuje to pro mě růst, který je nevyhnutelný pro každou přehlídku. Obzvlášť to platí, když trvá 68 let. To nejlepší pro Wolkrák je, když bude dále pohlcovat nové lidi. Naučí je obdivovat um recitační, přemýšlet nad poezií divadla a zpívat v 27. Zkrátka budovat vztah na celý život. Samozřejmě s růstem souvisí i změny, které mohou mrzet. Třeba když se tady nevidíte se všemi z předešlých let. Možná měli moc práce, možná je volalo jiné dobrodružství a možná se sem zase vrátí noví, proměnění. Zase o trochu povyroستou. Víťa Adamec se snad konečně trochu vyspí a zahraje si titulní roli v poslední den festivalu. Vojta Bárta (nesoucí myšlenku na Wolkra v srdci) odehraje premiéru site-specific inscenace "Na Tábor" s Chemickým divadlem. Vítek Malota si na základě instagramového story užije dovolenou s Amosem v batohu. Prostějovský dětský box vystřídá beach a volejball.

A mezitím se bude recitovat, hrát, debatovat a seznamovat. Minimálně dnes to byl skvělý start. Viděli jsme mezigenerační výpověď inspirovanou obrazem Zuzana a starci, který reflektuje příběh tak, jak byl diskurz historicky nastavený. Sic Zuzanu v pasivní pozici přijímající mužskou nadvládu. Výklad, který opomíná Zuzaninu vzpouru vůči nevhodným návrhům starců. Více či méně tedy stále podněcuje k debatě o tom, jak jsou role genderu ve společnosti nastavené, jak se vyvíjejí a co má kdo "vydržet". A to se podařilo rozvířít i souboru na debatě. Z druhého vystoupení o společenství krteků, kteří se usnesli, že už se usnášet nebudou, a kteří už zanechají snahy vylézt na povrch, se vyklubala precizní práce s poetikou hned čtyř autorů. Zároveň herci svými stříbrnými hlavami nastavili vysokou laťku pro letošní práci s kostýmy. Poslední úterní inscenace nás nechala se ztrácet a nalézat na vlnách Jandlovy poezie. Možná právě ona přiměje někoho z diváků k přečtení či recitaci experimentálního textu.

Stačil jeden den a já už slyším, jak raší první lístky inspirace, a cítím takové to chvění, které prozrazuje, že se koruna větví a kořeny hledají další živnou půdu. Dnes už nejsme těmi, jimiž jsme dříve byli. Když se projdete po lese, zjistíte, že se vůbec nic nezměnilo.

Dari

ohlednutí za prvním dnem

MY SE DEME MEJT

Silné a taky poučné v tématu mladých dívek, co prožívají a cítí se prokleté. I to téma sebevraždy, ale není to beznadějný.

V.A.

Mělo to koule, prostě to... prostě to... když už to chtěly sdělit, tak, jak to chtěly sdělit, tak takhle, šetrně, ale zároveň napřímo, perfektně k publiku. Skvělý to bylo.

Bylo to velmi působivé (jak je u tohoto souboru zvykem), precizní, já než to vstřebám potřebuju čas, je to pro mě těžké na pochopení.

J.T.

Ze začátku jsem byla nejistá, ale jak se to rozjelo, tak se mi to líbilo.

Bylo to hodně silné, nečekala jsem to a dostalo mě to do nekomfortu, ale příjemného, musím to zpracovat.

Matylda

Představení mě inspirovalo k podobným činům v mé herecké kariéře. Ale abych jenom nechválil. Bylo tam na mě až moc dlouhé mluvení o jednom a tom samém.

Dominik Ch.

Bylo vidět, že to dalo holkám velkou práci. Mají vážně koule. Až budu točit film, vím, kam napsat. Jo a raději s mrtvolou.

Karel R.

Bylo to hodně silný, plný emocí, neumím si představit hrát něco tak silného. Obrovské uznání holkám.

R.S.

Stanislawské odhalování. Dřeň. Krutost. A taky trochu smutek z toho, co ženská musí vydržet. Jsem starší, ale holky ukázaly, že je to mezigenerační zkušenost.

Lenka

Silný zážitek.

Oceňuji troufalost inscenace a že se nebáli otevřít intimní a tabuizované téma. Nejsilnější byla scéna na konci.

Jakub V.

první dojmy

rozhovor se souborem

Jaké je hlavní sdělení vašeho představení?

Alice: Hlavním poselstvím by měla být naděje pro ženy i muže, kteří si prošli jakoukoliv formou sexuálního zneužívání. Když jsme si hledaly statistiky, tak jsme zjistily, že se to týká každé páté ženy a třicátého muže. Už se nám i stalo, na dvou z našich představení, že v hledišti seděli lidé, kteří si něco podobného prožili a řekli nám, že pro ně bylo představení přínosné.

Jak se vám o takovém náročném tématu hrálo?

Alice: Vlastně překvapivě v pohodě. Mám pocit, že nad tím moc nepřemýšlím, pokud jsem zrovna v roli.

Co vás vedlo k výběru takového vážného tématu?

Věra: Rády challengejeme sociální normy. Divadlo je médium, které může sdělovat a bourat, tak bouráme.

Jak vás napadlo zkombinovat texty Ivany Myškové, Lucie Faulerové a příběh Zuzany z bible?

Věra: My jsme začaly výběrem biblických témat a přemýšlely, jak je zpracovat. Chtěly jsme je původně podpořit výpověďmi některých přeživších znásilnění. Nakonec ale Eliška přišla s texty obou autorek, které dřív recitovala. Použily jsme knížky Smrtholka, Lapače prachu (Lucie Faulerová) a Podšívka (Ivana Myšková).

Tahle otázka během představení zazněla víckrát. Zvíře nebo mrtvola?

Věra: Z antropologického hlediska: Teď v teple bych si rozhodně vybrala psa, protože škára se od kůže odděluje v teplém počasí během dvanácti až osmnácti hodin. Takže to by opravdu nikdo nechtěl. Navíc mrtvola smrdí a jsou na ní rozkladači.

Co se vám honilo hlavou, zatímco jste stály před diváky bez oblečení?

Eliška: Aby se co nejrychleji zhaslo.

Kdy jste spolu poprvé hrály a jaká to byla zkušenost?

Eliška: No, tak, my jsme spolu v tomhle složení hrály poprvé Jižní louku od Astrid Lindgrenové čtyři roky zpátky. Ale my s Alicí spolu chodíme do souboru od doby, co nám bylo devět. Takže jsme takové pevné jádro Boleslavské ZUŠky.

Vojta

recenze

Proklatý holky

Texty oceňovaných českých autorek Lucie Faulerové (*1989) a Ivany Myškové (*1981) a biblická legenda o cudné židovské dívce Zuzaně (ve zpracování Jana Fingerlanda, *1972) se staly východiskem pro dramatickou adaptaci Elišky Nedvědové a kolektivu soboteckého souboru Poslední nakonec, uváděnou pod názvem *My se deme mejt [sic!]*. Spolu s dramatičkou soubor tvoří také Alice Knoblochová a Věra Bočková (tuto trojici jsme měli před dvěma lety možnost vidět na mnoha přehlídkách také ve faustovské variaci *Valpuržina noc RAVE*), režie a ztvárnění čtvrté postavy v inscenaci se ujala Lada Blažejová.

Faulerová a Myšková se ve svých prózách často dotýkají hraničních zkušeností, podávají cynické, nemravné a drásavé výpovědi o dnešních mladých ženách (ale i mužích), o smrti, o pocitech viny, o slabostech, vadách a chybách vztahů. Z jejich díla si Nedvědová vybrala a sestavila tři plnokrevné ženské postavy, spolužačky z vysoké školy, které se potkávají na kolejích v umývárně, a při čekání na volnou sprchu si „nevědomky“ sdělují svá traumata: jedna z nich byla znásilněna, druhá má hraniční poruchu osobnosti a sebepoškozuje se, ta třetí zažívá panické ataky z nekomfortních situací. Tato prostá situace sdílení, motivovaného pouze zmíněným setkáním v čekání, vyvrcholí zjevením zralé, vdané ženy, hebrejské Zuzany, která vystoupí z obsazené sprchy a odvypráví svůj příběh: kterak odmítla být po vůli dvěma starcům a ti ji křivě obvinili z cizoložství. Zuzana (praví legenda) byla odsouzena k smrti, ale víru neztratila, a proto ji na na Boží pokyn zachránil mladík, který poukázal na rozpory ve výpovědích obou kmetů a od křivého obvinění ji tím očistil. A stejně jako pro malíře je příběh již téměř dva tisíce let příležitostí zobrazovat nahé ženské tělo v lázni, i na konci inscenace se tři spolužačky za asistence Zuzany svléknou donaha a rituálně se ze svých traumat očistí. Ostatně název inscenace si hraje se zvukovou podobností s liturgickým latinským žalmem *Miserere mei (Deus!)*, tedy *Slituj se nade mnou (Bože!)*, který zazní z úst Zuzany vystupující ze sprch.

Inscenace je tak orámována hrou se slovy, která používají kající při liturgických obřadech, při nichž zpytují své svědomí a vyjadřují lítost nad svými hříchy. A to je i zásadní slabina interpretace hry: ženy nás (většinou) formou monologů k publiku seznamují s příběhy o různých formách násilí, které jim a na nich někdo učinil, ale to vše bez potřebného odstupu (který ale obě prozaičky mají), plakátově, trochu (promiňte mi) ufnukaně, aby se na závěr v rámci sebeviktimizace z těchto (zlo)činů samy očistily. Některé z povědi i monology působí příliš ornamentálně (patrně kvůli květnatému stylu autorek), na efekt (užití looperu), a protože mezi postavami situace nevznikají ani se nikam nevyvíjí, působí celem fragmentárně a nemotivovaně.

Intimní zповědi, které sdílením míří k detabuizaci naznačených témat – což je ostatně jasně čitelný autorský záměr týmu – se tak roztříští do mozaiky zbytných vulgarit a (ne)působivých efektů, které se snadno dají zaměnit za odvahu a/nebo troufalost. Inscenace však rozhodně překládá extrémně důležitý apel na lidskou důstojnost, rovnost pohlaví a nebezpečí jakékoliv formy násilí, a za to patří soboteckým ženám obrovské poděkování.

Ivo Kristián Kubák

O ČEM V LETU PTÁCI SNÍ

Prvně jsem nepochopil o čem to bylo, ale postupem jsem si začal uvědomovat, o čem to vlastně celé je a že se mi to líbí.

Mně se to hrozně líbilo, hrozně zajímavý a skvěle zpracovaný, moc krásná hudba k tomu taky byla.

Líbilo se mi to, jak ti kluci měli zpracovaný slova a věty, jak jednoduše je to v pohybu a je to jasný, jednoduchý a fungovalo mi to.

Martin Kulhavý

Kluci jsou skvělá parta, je vidět, že jim to ladí dohromady.

Moc se mi líbilo! Bylo hrozně smutné, že je na konci sežrala kočka. Měli krásné kostýmy. Moc děkujeme za zážitek klukům a Oksance (režisérka poz. autor.).

Věra

Za mě to bylo skvělý a hravý.

Viděl jsem je tu i vloni a líbí se mi, jak se posunuli k abstrakci. Dost jsem si to užil. Hlavně to, jak pracovali s absencí kulís a rekvizit a seděla mi i hudba a to nemám rád reprodukovanou hudbu v inscenacích.

A.P.

Bavili mě svojí energií a je krásný pozorovat, jak se soubor vyvíjí.

Alice

Super, líbilo se mi to vizuálně - jak to vypadalo. První co mě napadlo bylo, vždyť tam není scéna, ale jak ti kluci zaplnily svými těly prostor, tak té scény vůbec nebylo třeba. Byli poetičtí vzhledem i výstupy, vnímala jsem je jako éterický bytosti, bez genderu, ani ne lidi.

Edita

Klukovská energie.
Blondýna

Moc jsem toho neviděla, ale líbilo se mi to moc.

Zajímavé, měla jsem husinu, ten pohyb, dechberoucí.
Amálie

první dojmy

rozhovor se souborem

Jaké je hlavní sdělení vašeho představení?

Soubor: Já to řeknu takhle, je to taková Platónova krtčí hromada a kdo neví, co to je, ať si to vygooglí.

Jak se člověk vůbec dostane k takovému textu?

Soubor: Například ho někdo recitoval, když mu bylo dvánáct let. No a nějak si na ten text vzpomněl. Ale to je řeč o původním textu, my jsme ho pak použili jako takový rámec a vkládali jsme do něj i jiné básně a texty.

Co práce s veršem?

Soubor: Oksana v nás vyvolala lásku k poezii. Já osobně jsem byl velice spokojený s tím, jaké jsme k tomu dostali připomínky a opravdu to bylo dělané tak, abychom si byli v těch básních jistí. Důkladně jsme to probírali. A doufám, že se naše píle projevila.

Co roste na stromech?

Soubor: To se neshodneme. To je otázka na ostří nože. Následně došlo k výměně názorů,

během které se kluci rozdělili na dva tábory. Jedni byli pro kočky, druzí pro ptáky.

Proč se vlastně jmenujete Páteční hoši?

Soubor: Protože se scházíme v pátek. A jsme hoši samozřejmě.

A je záměr, že jste plně mužský soubor, nebo jinak pustili byste mezi sebe ženu?

Soubor: Ano a ne. My dovolíme naší osvětlovačce, jako ženě, nás osvětlit, protože ví, jak má někdo vypadat krásně. Ale to je samozřejmě nadsázka. Prostě mužský soubor má jinou dynamiku než dívčí nebo smíšený. Navíc se touto prací emancipujeme, abychom byli lepšími muži a dorovnali se ženám. Byl jsem požádán, abych zdůraznil, že je tato pasáž myšlena naprosto vážně!

Jaká je geneze vašeho souboru?

Oksana: Máme dlouhou historii spojenou s Jiřinkou Lhotskou, která mi kdysi vyprávěla o svém chlapeckém souboru.

Já jsem od té doby o takovém souboru začala snít. A tohle je můj malý sen, splněný.

Kdy jste spolu poprvé hráli a jaká to byla zkušenost?

Soubor: My jsme spolu hráli poprvé MAPAŽ minulý rok tady na Wolkrově Prostějově. Spolupracovalo se nám krásně a hrozně jsme si sedli. A i když se teď někteří členové obměnili, tak je to pořád stejně skvělé.

Soubor: My bychom chtěli poděkovat našemu choreografovi Lukáši Šimonovi a naší světlušce Alžbětě a naší režisérce Oksana: a mamince a tatínkovi a chceme světový mír.

Vojta

recenze

ZUŠ Louny

Páteční hoši

O čem ptáci v letu sní.

Šest pátečních hochů přivezlo do Prostějova překvapivě kompaktní představení z textů Petra Váši, Davida Stypky, J. H. Krchovského a Miroslava Holuba. Poezii, již do inscenace vybrali, velmi pečlivě přečetli, a upletli z ní příběh o uzavřeném světě, ve kterém jsou pravdou kusá a často prastará svědectví těch, co měli možnost kradmo nahlédnout za jeho hranice, zkrátka o světě krtků, přesvědčených, že vědí, jak vypadá svět nad zemí a sdílejících příběhy o něm, jako mytologii.

Výtvarně pohybová stylizace dala přes jednotné kostýmy velký prostor individuální interpretaci. Jako porotce divadla poezie jsem ocenil, že tvůrci slovu, které položili do základu své inscenace, uvěřili, a s plnou vážností je rozvedli do bohatého jevištního obrazu.

V představeném tvaru bylo pravděpodobně možné dát větší prostor skutečné emoci a dramatickému vyhocení situací, které v některých případech padlo za oběť snad až příliš pečlivé stylizaci. Celkově dospělému dojmu inscenace mladého tvůrčího týmu by také prospěla větší váha položená na existenciální aspekt společně sestaveného textu.

Jakožto nevlastní vnuk přírodovědce, předválečného preparátora Národního muzea v Praze, který mi v dětství projevoval přízeň tím, že mě učil vycpávat mrtvolky zvířátek, a který mě přivedl k vlastnímu samostatnému preparátu krtka obecného (*talpa europea*) jsem byl s představením spokojen.

Akram Georgi

Mlet Jandlem

Tak já myslím, že jsem mile překvapen, viděl jsem je jako první dneska na WP a příjemně to překvapilo a moc se těším na další představení.

Bavily mě pointy. Mám Jandla ráda a byla jsem na něj zvědavá. Odcházím potěšena.

Iva

Cítím se vtipně, protože, haha, bylo to takový vtipný. Hodně se toho dělo a slova se zdála random, ale některé věci dávaly hodně smysl, líbilo se mi to. Bylo to silly, jenom nevím, co znamená jandl. anonym
Právě, že... rozporuplné, protože jsme se teď bavili o tom, že vlastně, přemýšlíme nad posláním, které to mělo přinést a pro mě to asi smysl... to nemá cenu pátrat po smyslu, byla to hra, šrotuje mi to v hlavě, ale nenacházím jaksi nic jiného než tu hru.

Líbila se mi choreografie i vtipný prvek (kosočtverec poz. autor.) Bylo zajímavé pozorovat práci s pečícím papírem.

Burák

Vůbec nechápu, co se dělo, ale líbilo se mi to.

Karel

Líbilo se mi to, hezcí, mladí lidé, hráli mého oblíbeného autora Ernsta Jandla, pochopitelně a uchopeně. Něco se mi líbilo víc a něco míň, moc hezký nápad je muzika a zvuky, které vznikají přímo na jevišti, pohyb, papír - je tvárný a bavil mě. Celkově se mi to líbilo.

ViTr

Upřímně nevím, neviděla jsem všechno, když byli na zemi. Přišlo mi to jakoby si sedly na dramaťáku do kroužku a řekli si co je problém a nějak si to uchopili. Ten plášť mi odkazoval na kapitalismus na materialismus, jak pořád něco kupujeme a nemá to smysl. Přišlo mi, že to poukazuje na problémy společnosti.

K.K.

Moje první představení letošního Prostějova a skvělý start. Bylo to krásně hravé a atmosférické.

Petra

první dojmy

rozhovor se souborem

Jaké je hlavní sdělení vašeho představení?

Soubor: Já si myslím, že v tom každý vidí něco svého. Ani my to nevnímáme všichni stejně. Říkali jsme si, že divákovi po představení dojde, co jsme tím mysleli a jaký byl význam jednotlivých textů.

Lenka: A nebo taky nedojde. Smích

Soubor: Chtěl bych ještě dodat, že Jandl měl spoustu identických problémů, které v dnešní době vnímáme taky. A místo jedné myšlenky se spíš snažíme předat různé střípky.

V pár větách, kdo to byl Jandl?

Soubor: Přijde mi, že mu šlo v poezii hlavně o to hrát si se slovy a nějak zajímavě to zakomponovat do něčeho hlubšího. Mimochodem Jandl se narodil přesně před sto lety. A myslím si, že na svou dobu se zabýval velmi současnými tématy, která nás oslovila. Tím jak jeho básně byly celkem inovativní, tak zprvu nebyly úplně dobře přijímány. Teprve až později byl doceněn.

Podle vaší inscenace byl Jandlův tvůrčí proces vážně komplikovaný, bylo to tak i s vaším tvůrčím procesem?

Soubor: Já bych řekla jménem souboru, že to bylo trošičku komplikovaný, ale zároveň vlastně krásný, protože jsme se na té hře podíleli všichni, každý přišel s nějakým nápadem a ukázal ostatním, která báseň ho zaujala.

Navíc jsme pak měli možnost všechny ty básně vzít a nějak

je vytvořit. Skrz papír samozřejmě. To nás hrozně bavilo a vznikly díky tomu zajímavé výstupy. A ráda bych řekla, že to celý spojila takhle hezky dohromady Lenka.

A proč jste vlastně zvolili zrovna papír?

Lenka: Protože nám to přišlo jako zajímavé médium vzhledem k tomu, že už se dneska píše všechno elektronicky. V té době to prostě bylo médium, díky kterému se slova nesla až ke čtenáři. A přemýšleli jsme nad typem papíru, aby byl nějak tvárný, protože ty texty nám přijdou vážně hravé a variabilní.

Vy jste používali takový docela zvláštní jazyk během představení. Takovým jsou psané i Jandlovy básně?

Lenka: Samozřejmě jde o práci překladatele, který se snažil, co nejvíc přiblížit jazyku, který používal v němčině Jandl, ale jinak ano.

Píšete poezii?

Dva členové souboru kývou.

A o čem píšete?

První člen: Asi to klidně řeknu. Tak zatím jsem psal řekněme milostné básně, ale občas i něco z hlubší tematikou. Například o životě a smyslu věcí.

Druhý člen: Já teda momentálně nemůžu říct, že píšu básně, protože vždycky píšu, když jsem na tom špatně. Pro mě je to taková terapie. No a jelikož jsem teď nejšťastnější, co jsem kdy byla, tak nemám vlastně moc o čem psát.

Kdy jste spolu poprvé hráli a jaká to byla zkušenost?

Soubor: Bylo to vánoční představení s názvem Moudrý blázen, které jsme hráli před čtyřmi lety. Točilo se to kolem narození Ježíše a Vánoc obecně. Střídali jsme si v něm čepici a společně s tím taky roli blázna. Bylo to celkově takové lehké, hřejivé představení.

Vojta

recenze

MelmeJandlem,
melme melme,
nepomelme ho však...
NeMelmeJandlem jen tak nějak,
než ho nameleme,
dohlédněme do dna.

Do dna?
Kde je dno bezedných Jandlových básní?

Já nevědět co hledat...
Já hledat jak vědět co hledat...

Chci-li mletJandlem
musím už být v jisté ráži...
musím vědět nač se táži,
musím vědět nač se potáží
pak oni.

O čem? Kam? Proč?

Vodňany, ó Vodňany,
se neptali tak,
NeDIUs se nechtěl ptát,
on si chtěl (jen? a pouze?) hrát...
On nechtěl inscenovat:

Já nechci být
Jak mne chcete mít...
Já nechci být jak vy.

Jsem sový
jo.

A jsem jím rád.

Jandlem zamlela
Ema Zámečnicková

ROZBOR *divadla poezie*

Zahajovací debatu vykopl Renata Vordová, která se ujala role mediátora a hlídače časových dispozic. Představila letošní porotu a nezapomněla na ně prozradit zajímavosti. K tradičním porotcům Emílii Zámečnickové, Akramu Georgi a Ivo Kristiánu Kubákovi se připojí nově i dřívější ředitelka olomouckého divadla Tramtarie, - Petra Němečková. Její úloha prý bude záhadou. Nicméně se všichni budou snažit vést s diváky diskuzi, a proto si ke každé inscenaci připraví jednu otázku na rozvíření myšlenek.

První položená otázka se týkala představení **My se deme mejt** ryze ženského souboru **Poslední nakonec**. Zněla takto: s čím odchází diváci z představení? Jeden z diváků vnímal jako cíl souboru zasvětit publikum do moderních ženských problémů a jejich generačního přesahu. To Kubáka zaujalo a chtěl ony problémy definovat. Oksana Kaplanová po zhlédnutí oceňuje ještě víc sílu žen a poukazuje na to, že někdy zakrývají bolest skrze masku, aby je společnost nezranila ještě víc. Dodává, že někdy je dobré masku sejmout před ostatními. Dále diváci zmiňovali smývání viny, která není obětí, troufalé téma sexuality, obdiv k ženám.

Ivo Kristián Kubák chtěl mluvit nejdříve o dramatickém textu. Členky souboru mu objasnily, že autorkami textů jsou Lucie Faulerová (Smrtholka a Lapač prachu) a Ivana Myš-

ková (Podšívka). Pochlubil se také tím, že porota od souboru dostala k pdf scénáři přiložený obraz Zuzana a starci, který velmi dobře demonstruje rozporuplnost s jakou byl biblický příběh o Zuzaně po staletí vyprávěn. Co se týče divadelního tvaru, chyběla mu motivace postav k tomu, aby si začali dopoledne v umyvárně vyprávět svá traumata. Trápilo ho, že neví, proč se mu postavy svěřují. Přišlo mu, že všechny ty monology pouze vyplňují čas, dokud nepřijde Zuzana ze sprchy. Z textu prý navíc vyplývá jenom hodně těžké sdělení, že muži jsou všichni jenom svině. Chyběla mu protiváha a cítil se zahnaný do kouta. Nakonec z toho vychází podivná message, že všechny ženy se bojí násilných mužů a ty které ne, jsou neurotické. Přišel si jako při pozorování ženské sekty, která má s muži pouze špatné zkušenosti. Je si vědom násilí na ženách, ale inscenace působí trochu jako uplakaný výkřik. Pomohl by odstup. Autorky předlohy ho mají, protože si věkem osvojily zralý názor na svět mužů. Herečky jsou mladší a navíc se ztotožňují s věkem postav, takže je to pro ně těžší. Nakonec se označil za potírače násilí.

Petra Němečková oponovala, že se holkám povedlo odkrýt generační trauma žen. Rozhodně to nevnímala tak, že jsou všichni muži svině. Viděla v představení velkou autenticitu. Dívky na sebe hází špínu, protože jsou zraněné, ale neřeknou to

ani nejlepší kamarádce. Položila otázku, zda byly monology směřovány do diváků, nebo šlo o vnitřní monolog, či o pomluvu obecné ženy. Odpověď souboru byla, že si to říkají pro sebe, ale ostatní je slyší.

Akram Georgi si myslí, že se Kubák trefil. Prý by se muži mohli a někdy i měli jako svině cítit. Spousta žen je obětí násilí mužů. Podle statistik je to dokonce více než 75% z nich. Připojil historiku své známé, která mu po letech mlčené prozradila, jaké traumata zažívala s nevlastním otcem. Proto si cení tématu, i když to nemuselo být lehké pustit skrze sebe něco tak citlivého. Velký problém měl však s divadelním tvarem. Vůbec nechápal, jak k celému ději došlo. Intimita mezi postavami se musela někde vzít, ale nebylo to ukázáno. Práce s looperem více házela klacky pod nohy, než pomáhala. Anic do představení nepřinesla. Stupidně nahrazovala zvonění telefonu a využívání looperu bylo obecně nesystematické. Zaznamenal také, že se soubor vyhýbá jednání slovem a nejcitlivější monology pronáší s nejfádnějšími prvky. Herečky dělají standardní gesta, dojákky. Pomohlo by najít obraz a dál ho rozvíjet. Jako příklad uvedl kameny vyházené z kapes. Také podle něho nic nemělo takový oblouk, aby to muselo skončit rituálním omýváním. Bylo to prostě naplánované ve scénáři. Svléknout se tajemně a dojemně, aby se to líbilo

i mužům. Později se opravil: aby se to líbilo všem.

Emílii Zámečnickovou fascinuje, že soubor tvoří výrazné osobnosti, které stále sdělují své představy o poezii a o životě.

Otázka k představení

O čem ptáci v letu sní ryze mužského souboru **Páteční hoši** apelovala na diváky, aby se zamysleli nad využíváním výtvarné stránky masek a kostýmů. Jeden z diváků nabídl uniformitu. Pro Jarku Holasovou symbolizují kostýmy společnost krtků. Ohromilo ji také, jak kluci herecky vyrostli od minulého roku a zejména jejich práce s dechem.

Akramovi Georgi udělala inscenace radost, protože to skvěle funguje na divadle poezie. Herci prý uvěřili a nechali se inspirovat jednoduchým slovem. Projevili vážnou víru v to, co říkají, ale nevadilo jim udělat si ze sebe legraci.

Líbilo se mu vybudování mýtického světa, který se přenáší jen slovem a ne zkušeností, ale přesto je reálný.

Přes uniformitu kostýmu nebyli všichni stejní, protože u každého herce viděl jeho vlastní postoj. Kostýmem přesáhli obyčejného krtka a propůjčili mu větší filozofičnost. Stříbrné hlavy mu připomínaly hvězdnou oblohu, ke které krtci putovali. Zamýšlel se nad tím, zda neměl konec více gradovat, aby více vyniklo sežráný krtka kočkou a slastná smrt pro pravdu. Přišlo by mu to dospělejší.

Petře Němečkové chyběla energie mezi herci. Jako příklad uvedla bitku, které nevěřila. Od tolika chlapců na jevišti by če-

kala více mužnosti, více života. Lépe by k ní došly emoce, protože by viděla vnitřní pohnutky.

Emílie Zámečnicková má stále spoustu otázek a touhu vidět to znovu. Mnohé inscenace nastínila, ale nedořekla, a ona by si na to sama chtěla přijít dalším zhlédnutím. Trochu jí ji vytrhávala mechaničnost pohybů a přepínání tónu z vážného na veselý ve chvíli, kdy to nedávalo smysl. Stejně jako Petře jí chyběla mužská energie.

Ivo Kristián Kubák ocenil kolektivní práci herců společnou s lektorkou Oksanou. Podařilo se jim sestavit funkční fikční svět čtyř autorů, které se prolínají a vytváří rámec společenství krtků. Práce s textem se pozdává kvalitní a vnitřní dramaturgie stejně tak. Omluvil se, že ač není pedagog, přidá pedagogickou poznámku. I přes umnou práci s textem, si říkal, zda by nebyla inscenace vhodnější pro mladší herce nebo naopak pro herce 70+.

Soubor objasnil palčivou otázkou: „Jsou konkrétně krtci bělohaví, a proto mají bílé hlavy.“

Smíšený soubor NeDIUs vystoupil s počinem MletJandlem vycházející z básní Ernsta Jandla. Diváci dostali možnost říct, jestli zachytili konkrétní linku příběhu. Jarka Holasová tam linku neviděla. Vnímala jen začátek židle a konec židle. Poukazuje to podle ní na to, že se experimentální poezie vzpírá jevištnímu provedení. Oksana Kaplanová zaznamenala téma hledání sama sebe a hledání cesty. Chvilku byla taky zmatečná, ale vždy se příjemně našla. Dále diváci zmínili proces psaní básně, život tvořený obyčejný-

mi záležitostmi a následné uvažování o nich.

Emílie Zámečnicková obeznamenala neznalé s velkou popularitou sbírky Mlet pantem po té, co byla přeložena do češtiny. Byla velké zjevení a přivedla spoustu recitátorů k experimentální poezii. Je prý geniální v tom, že ač jsou básně krátké, vyvolávají silné pocity. Čím méně jsou jasné, tím spíš jsou silnější. Zkusila uhodnout proces tvorby představení a konstatovala, že básně na jevišti svádějí k popisnosti, ačkoliv třeba právě ty od Jandla nabízejí mnohem víc. Moc se jí líbilo nasazení a kolektivní působení, ale to, co přináší básně divákům, k ní nedoletělo. Měli si hlavně zodpovědět, co chtěli jednotlivými básněmi říct. „Vy jste prostě tím Jandlem mleli, někde jste básním dali pointu, někdy jste na ně něco vrstvlí a někdy jste je jen přednesli. U básní se musí jít až na dřeň, pochopit je a předat je sám za sebe,“ zakončila své hodnocení.

Akram Georgi cítí největší bolest z toho, že básně mohly být od někoho jiného a mělo by to stejný dopad. Podle něj soubor ne vždy přišel na to, o čem text je, a tak prostě převedl slova na jevišti doslovně. Osobní přínos textu a pečící papír jako prostředek v něm nezanechal žádný dojem. Měl pocit, že inscenace nemá sdělení, které by mělo začátek nebo konec. Ty básně podle něho mají mnohem větší existenciální přesah, který se se zpracováním neshoduje. Poté se celý tvar promění pouze v pásmo básniček s menší či větší trefou do tématu báze. Básně jsou podle něj na ZUŠ přístup „divadlo hrou“ moc složitě. Mohli si vzít více zábavné

texty.

Ivo Kristián Kubák doplnil, že experiment se zpěčuje abstraktní formě a potřebuje konkrétní uchopení. Vyjádřil také poklonu divákům, kteří tam našli témata, ačkoliv byla pouze obecná.

Petra Němečková souhlasí, že dětská dramaťácká radost nesouzní s Jandlem. Bavilo ji ale pozorovat hravé mládí.

Soubor řekl, že vše, co diváka napadlo, je správně. Mrzí je osočení, že tam nevidí nic moc konkrétního. Lektorka souboru zmínila, že její svěřenci si takto vespělé básně zvolili schválně, aby se vymanili z veselých témat. Přiznala však, že byl pro ně nejdůležitější proces. Inscenace neměla ambici dějového oblouku nebo přidání další vrstvy.

Dari

VAŠE POPRVÉ

JEDNOU SE ESTERKA
ROZHODLA SE DĚLAT
SKOKI A TAKI SUDI
A PAK SE ROZHODLA
SE LEŽET A PAK FSTALA
A VAŘILA A PAK SE
ROZHODLA SE ZASE ZE
LEŽET A LEŽELA A LEŽELA
A NAJEDNOU SE PROBUDILA
A PAK ZAS ŠLA SI LEHNOUT
A TO JE KONEC

Ester Gracerová

3.)
Plyšový pesek
Pesek je plyšový, ou
ouška má plandavý,
sedí na zadních nožičkách
je omáčený v máličkách.
Má černá očička
to vymyslela moje klavička,

rok vzniku 1988

Jistě se dnes nemohu považovat za velkého herce. Ani významem, ani vzrůstem. Jsem tedy malým hercem. To ovšem přináší terminologickou nesnáz: chci-li popsat své úplné začátky, při nichž se můj význam i můj vzrůst jeví ještě nepatrnějšími nežli dnes, musím patrně hovořit o chvíli, kdy jsem byl malým malým hercem.

Své odvážné první kroky (jako malý malý herec) jsem podnikl ještě před nástupem na dramaťák – ten jsem ostatně odložil na dobu relativně pozdní až kolem svých deseti let. Mohlo mi být nějakých šest nebo sedm, když se u nás v obývacím pokoji inscenoval zásadní dramatický kšaft ibsenovských rozměrů – hra O chytré kmotře lišce, která byla obratně sešroubována jakožto dramatizace strhujícího příběhu, jenž zřejmě vycházel z originálu Josefa Lady a byl obohacen o mnoho dalších literárních vlivů Ovidiem počínaje a Myšpulínem konče.

Má tehdejší úloha nebyla ještě nijak zásadní – pouze vedlejší postava mlynáře – nicméně už tehdy jsem pochopil, po kom že jsem zdědil snad něco svého nepatrného hereckého umění. V hlavní úloze totiž excelovala má babička, osoba, která se celý život věnuje technickým vědám, ale v níž je přesto tolik talentu a hravosti, že je až hřích, že nebyl dosud náležitě divadelním světem využit. Její liška byla vskutku nesmírně rozmarná a úlisná, pohybovala se pokojem po čtyřech s nesmírnou grácií a svěžestí a kladla svá pomyslná dějová oka do scény s přesností a lehkostí velkých mistrů múzických umění.

Ač já jsem byl jen malým malým hercem, setkal jsem se s něčím natolik inspirativním a veselým, že mě to nepustilo dodnes. Tu krásu v sobě přeci musíme mít nakonec všichni. Tu krásu, kterou bavíme všechny okolo stejně jako sebe samotné.

Inscenace má už sice dávno po derniéře, renomovaní divadelní kritici o ní však s posvátnou úctou hovoří dodnes. A babička jistě nikdy netušila (a ani si tušit nedovolila), že se svým umem dostane až do prostějovského festivalového tisku :)

David S.

Šero, zataženo a smutno.
Hlavně je tu smutno.
Temnotu zaženu lampy,
mraky zase vítr,
ale donutit chmury odejít
dokáže jen Slunce.
Jen tato hvězda
umí přivolat smích, radost
či to pravé světlo.

Proto zbytky veselosti,
co vítr ještě neodvál,
do plic sbírám a čekám,
až i ta veverka chcípne.

A.A.

Chtěl bych se naučit umět dělat umění,
jenže to neumím a od umělce se učit
nemůžu. Naučím se sám umět dělat
umění? Nikdy jsem se ale sám neuměl nic
naučit. Znamená to, že se musím nejdřív
naučit umět se učit? Tak na to asi neumím
odpovědět... Někdy je fakt umění zjistit,
co člověk vlastně umí. Nebo neumí?

Jakub Kouba

NÁPRAVNÍK

AKRAM STANĚK GEORGI

Na různých místech festivalových tiskovin i v paměti některých z účastníků a pořadatelů jsem Akram Staněk. Musím věc vést na pravou míru. Už ne. Když jsem se před osmi lety rozhodl potřetí oženit, byli mi docela proti srsti uvést tím na svět další Staňkovou. A tak jsem navrhl, že tu uděláme opačně – přijmu jméno, tedy vlastně příjmení, své nastávající. Pro ni to ovšem byl také třetí sňatek. Bylo by asi absurdní, kdybych se měl jmenovat podle jejího ex.

Návrat k jejímu dívčímu příjmení – Opičková – se mi líbil. Byl bych docela rád Opička. Leč, toto se mé milované nezdálo – je to zdrobnělina, ona je celkem vysoká, znatelně vyšší než já, kdyby pak vyrazila do společnosti s Opičkou, prý by to působilo legračně, ještě tak flašinet, a mohla by vystupovat. A tak jsem se vrátil ke jménu, se kterým jsem se kdysi v Egyptě narodil, a přijal zpět příjmení, jímž jsem podepisoval své sešity ještě v první a druhé třídě – tedy příjmení mého otce Kamela Abdally Georgi. Mé ženě

se Georgi líbí, když jí po něm vyjde jako vědecké pracovníci článek v zahraničním odborném časopise, neřeší se „ová“, no a já... ..já jsem si už také zvykl ☺

RedakceWP

- sledujte nás na instagramu
- máte něco na srdci - přijďte za námi nebo nám napište na redakcewp@gmail.com